

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM EN COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN - JT 2009-10

De huisaccountant van een vennootschap onder firma overtreedt de onafhankelijkheidsregels als hij penningmeester wordt in de stichting, die de derdengeldenrekening van één van de firmanten beheert.

Een registeraccountant treedt sinds 2003 op als huisaccountant voor een vennootschap onder firma. In 2004 wordt de accountant penningmeester van de stichting, die de derdengeldenrekening beheert van de vrouwelijke vennoot. Als de twee vennoten later een conflict krijgen, probeert de accountant daarin te bemiddelen. Er wordt onder meer afgesproken dat de vrouwelijke vennoot 47.000 euro zal overmaken op de derdengeldrekening. Daarna wordt het bedrag 'rondgeboekt', onder meer via de derdenrekening van een advocatenkantoor. De mannelijke vennoot vindt dat de accountant zich ten nadele van hem en ten voordele van de vrouwelijke vennoot heeft opgesteld. Hij vraagt zich af of dit wel overeenstemt met de onafhankelijkheidsregels en dient een klacht in bij de Raad van Tucht Amsterdam.

De raad zegt kortweg dat de accountant zijn onafhankelijkheid in de waagschaal heeft gesteld door zitting te nemen in de stichting, die nauw verbonden is aan één van zijn cliënten. De accountant heeft daarmee artikel 24 van de GBR-1994 overtreden. De raad legt hiervoor een schriftelijke waarschuwing op.

De accountant gaat vervolgens in beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Dat wuift de argumenten van de accountant weg. Het college heeft er weliswaar begrip voor dat de accountant nog een paar lopende werkzaamheden voor de firma heeft afgerond, voordat hij opstapte als huisaccountant. Want als hij dat niet gedaan zou hebben, zou hij de firma onevenredig hebben geschaad. Dat de accountant pas werkzaamheden als penningmeester van de stichting heeft verricht nadat hij zich als huisaccountant heeft teruggetrokken, is in de ogen van het college geen reden om

Annotatie bij JT 2009-10

Van belang in deze uitspraak is dat het al dan niet feitelijk *optreden* van belangenverstrengeling niet doorslaggevend is: betrokkene lijkt zich blijkens de uitspraak zorgvuldig te hebben gedragen. Toch leidde de *kans* op belangenverstrengeling tot een sanctie. Deze was lichter dan die in JT 2006-55, waarin de betrokken accountant veel verder was gegaan, maar de les is duidelijk: vermijd zelfs de kans!

Ook zorgvuldig was betrokkene ten aanzien van het uitvoeren van werkzaamheden nadat hij de opdracht had teruggegeven; hij deed dit omdat zijn cliënt anders onevenredig geschaad zou worden. Betrokkene handelde hiermee in de geest van JT 2005-75, waarin de tuchtrechter bepaalde dat zelfs bij wanbetaling de opzegging van de opdracht niet op een zodanig ontijdig tijdstip behoort te geschieden dat de cliënt daardoor nodeloos schade lijdt.

Hans Blokdijk

een lichtere sanctie op te leggen. De feitelijke kans op belangenverstrengeling doet namelijk niet af aan de constatering dat de accountant de onafhankelijkheid in de waagschaal heeft gelegd.

R556, AWB 07/542 en 07/543, LJN BD2657

RAAD VAN TUCHT DEN HAAG - JT 2009-11

De accountant die ervoor waarschuwt dat zijn cliënt een werknemer, die medebestuurder wordt van de onderneming, niet moet afmelden bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, doet er verstandig aan die waarschuwing schriftelijk vast te leggen.

Een registeraccountant verricht van 1998 tot 2005 verschillende administratieve werkzaamheden voor een onderneming. In 1999 verandert de rechtsvorm van deze onderneming van vennootschap onder firma in een BV. Een werknemer van de firma wordt via zijn eigen BV medebestuurder van de nieuwe BV. Hij wordt vervolgens als werknemer afgemeld bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). In 2004 komt het UWV na boekenonderzoek bij de nieuwe BV tot de conclusie dat de oud-werknemer c.q. medebestuurder verzekeringsplichtig is. De onderneming

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij het Kennis- & Informatiecentrum, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Alle originele samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

Annotatie bij JT 2009-11

Opnieuw een klacht waarin de klager een 'zorgplicht' voor accountants poneert. Dit begrip komt de laatste jaren vaker aan de orde, en is in beginsel ook door de tuchtrechter erkend, zoals in JT 2005-44. In dit geval oordeelt de Raad van Tucht dat hieraan door het kantoor van betrokkene voldaan lijkt te zijn. Maar betrokkene heeft zich ook verweerd met het argument dat hij slechts het aanspreekpunt van klager was en zich niet zelf met de zaak heeft beziggehouden. De raad houdt hem in beginsel toch verantwoordelijk, omdat hij ingevolge artikel 26 lid 3 GBR medeverantwoordelijk was voor de grondslagen van de arbeid van degenen met wie hij onder gemeenschappelijke naam optrad. Welke *grondslag* van die arbeid daarbij ontoereikend is geacht, is uit de uitspraak niet duidelijk; artikel 26 GBR ging niet over *specifieke werkzaamheden*. Daarvoor zou betrokkene slechts verantwoordelijk zijn geweest indien de kwestie was behandeld door een functioneel ondergeschikte, maar dan was toetsing aan artikel 26 GBR niet nodig. Geheel duidelijk is de situatie dus niet.

Hans Blokdijk

had daarom premies voor hem moeten afdragen. De cliënt vindt dat de accountant had moeten wijzen op de risico's van afmelding. Hij dient een klacht in bij de Raad van Tucht Den Haag, omdat de accountant niet heeft voldaan aan zijn zorgplicht. De accountant voert ter verdediging aan dat hij voor zijn cliënt alleen de jaarrekening heeft samengesteld en besproken. Hem kan daarom niets worden verweten. Bovendien heeft hij de klagende ondernemer herhaaldelijk gewezen op de risico's van het afmelden bij de UWV. De raad zegt dat de accountant op grond van artikel 26 lid 3 GBR-1994 medeverantwoordelijk is voor 'de grondslagen van de arbeid' van de persoon met wie de ondernemer onder gemeenschappelijke naam optreedt. Maar de raad vindt het niet aannemelijk dat de accountant zijn zorgplicht heeft geschonden. Het was wel zo verstandig geweest als de accountant de waarschuwing aan de cliënt had vastgelegd. In dat opzicht zijn de accountant en zijn kantoor tekortgeschoten. Dat zij dit hebben nagelaten is echter niet zo onzorgvuldig dat zij tuchtrechtelijk verwijtbaar zijn.

R627

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM - JT 2009-12

De huisaccountant van een gemeente heeft 'minder gelukkig' gehandeld door de bevindingen van het onderzoek naar het declaratiegedrag van fracties en raadsleden aan de betrokkenen toe te sturen in één concept-verzameldrapport in plaats van naar de betrokkenen afzonderlijk. Omdat het rapport is geanonimiseerd, is dit tuchtrechtelijk niet verwijtbaar.

Het accountantskantoor dat de jaarrekening van een gemeente controleert, krijgt in 2005 de opdracht van de gemeenteraad te onderzoeken in hoeverre de politieke fracties en hun assistenten de besteding van de financiële bijdragen in 2002 en 2003 hebben verantwoord. De registeraccountants leggen hun bevindingen vast in één - iedereen omvattend - conceptrapport dat naar alle betrokkenen gaat. Volgens de accountants is in veel gevallen

volstrekt onduidelijk waaraan het geld is uitgegeven. En de telefoonkostenvergoeding blijkt soms te hoog. In de pers verschijnen berichten over de bevindingen. Een raadslid en één van de betrokken fracties vermoeden dat de accountant de publiciteit in de hand hebben gewerkt door het rapport ter hand te stellen aan derden c.q. de pers. Zij dienen een klacht in bij de Raad van Tucht Amsterdam. Daar klagen zij ook over het gebrek aan wederhoor bij het onderzoek en het gebrek aan onafhankelijkheid bij de onderzoekers. De raad vindt het "minder gelukkig" dat de accountants hun bevindingen eerst hebben vastgelegd in een conceptrapport over alle betrokkenen en dit rapport vervolgens hebben verstuurd. Temeer omdat zij later voor elke betrokken fractie c.q. stichting afzonderlijk een definitief rapport zouden vervaardigen en toesturen. Maar tuchtrechtelijk verwijtbaar is dit niet. Het gaat hier namelijk om een geanonimiseerd conceptrapport. En het is niet aannemelijk geworden dat de accountants er de hand in hebben gehad dat de inhoud terecht is gekomen bij derden, "laat staan (...) de pers". Verder hebben de

accountants wel degelijk hoor en wederhoor toegepast. Bij het toezenden van de gewraakte conceptrapportage hebben zij de betrokkenen in de begeleidende brief en bijgevoegde managementletter uitdrukkelijk uitgenodigd commentaar te leveren.

Ook met de onafhankelijkheid van de accountants is niets mis. De onafhankelijkheid van de organisatie, waaraan zij zijn verbonden, is "institutioneel gewaarborgd". En de klagers hebben niet aannemelijk gemaakt dat de accountants bij de uitvoering van de opdracht niet onafhankelijk zijn geweest. De klacht is dus op alle onderdelen ongegrond.

R646

ADVERTENTIE

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Amsterdam Business School

Care about Business? We do.

»Thinking Business«

Executive Master of IT-Auditing (RE)

- Van RA naar RE RA
- Fast track in 12 maanden
- Erkend door NOREA

Bezoek een voorlichtingsavond of vraag een informatiebrochure aan:
www.abs.uva.nl/emita

Voor meer informatie belt u met
Jurrien Endenburg, programme manager.

Roetersstraat 11 | 1018 WB Amsterdam | T +31 (20) 525 4084 | emita@uva.nl